

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

HÁZHOZ KÜLÖVE:

Egész évre . 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, kö-
ségi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközöndők.

Egyes számok 10 kr-
jával kaphatók a kiadóhiva-
talban.

A kéziratok a szerkesztőséghez (Kossuth-utca
8. sz.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak
Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMÚ HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Kossuth-utca 7 sz.) intézendők
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

HIRDETÉSEK.

Háromhasábos petít-sor
egyszeri közléseért 7 kr
kétszeriért 6 kr., több-
szöriért 5 kr. fizetendő
Bélvegdíj minden egyes
beiktatásért 30 kr.

A NYILTTÉRBE:

minden 3-hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfíntők
vagy gyakori hirdetők
tetemes díjkedvezmény-
ben részesülnek.

Megyei közgyűlés.

A folyó hó 27-én tartott vármegyei köz-
gyűlés lefolyását az alábbiakban egész terje-
delmében adjuk.

A bizottsági tagok nagy számmal jelen-
tek meg s a belépő főispánt és alispánt élénk
éljenzéssel fogadták.

Hámos László főispán elfoglalván elnöki
székét, szívélyes szavakkal nyitotta meg az
ülést, aztán a következő emelkedett szellemű
beszédet mondotta:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Szentiványi Árpád országgyűlési
képviselő s megyebizottsági tag úr által f. é.
okt. 11-én megtartott állandó választmányi
ülésem szóval, azóta pedig Putnoki Mór,
Kubinyi Géza országgyűlési képviselők;
Diószeghy Zsigmond és Molnár József
megyebizottsági tag urak által írásban azon
indítvány lett beadva, hogy a mai napon meg-
tartandó vármegyei közgyűlésen Gömör-Kis-
hont t. e. vármegye közönsége Kossuth
Lajost, hazánk nagy fiát és történelmi
alakját, kinek nevéhez hazánk történelme her-
vadhatatlan érdemeket fűzött, melyek őt a
multban szerzett érdemeért pártkülönbség nél-
kül a magyar nemzet előtt a kegyelet s tisz-
telet tárgyává tették, ezen kegyelet s tiszte-
let kifejezésül 90-ik évi születése alkalmá-
ból üdvözölje.

Tisztelt Közgyűlés! Tagadhatatlan az,
hogy nagy és hervadhatatlan érdemek azok,
a melyeket hazánk ezen nagy történelmi alakja,
s lánglelkű fia a multakban, a magyar nemzet
történelmében most már megörökölte, a sza-
badelvű eszmék, hazánk összes polgárainak
egyenjogositása és a szabadságharcz vezetése
körüli szerzett; ezen érdemek oly nagyok,
hogy azoknak emléke őt minden magyar em-
ber előtt a kegyelet tárgyává teszik. És ám-
bár az 1867-ik évi kiegyezés és alkotmányunk
helyreállítása óta a nemzet, s így Gömör-Kis-
hont-vármegye közönségének meggyőződésével
is, ellentétes állást foglal el, tudva azt, hogy
vármegyénk közönsége hazánk alkotmányához
és a kiegyezés tényéhez törlehetlen ragasz-
kodással viseltetik: — mindazonáltal tekintve
azon kegyeletet és tiszteletet, melyet nagy
hazánk fia a fentjelzett időszakban teljesített
halhatatlan tettei által szerzett, meg vagyok
győződve, hogy a vármegye közönségének ér-
zületét fejezem ki akkori, midőn a beadott
indítványoknak megfelelőleg kimondom, hogy
hazánk nagy történelmi alakjának, Kossuth
Lajos hazánkfiának, a multban szerzett nagy
érdemeit elismerve, iránta a kegyelet és tisz-
telet érzelmeit kifejezésre juttatva, 90-ik szü-
letésnapja alkalmából a közgyűlés részéről
intézendő üdvözlő iratban üdvözölni méltóz-
tatnak.

A remek szép beszédet dörgő éljenzések
és zajos helyeslés kísérték, mely után Szent-
iványi Árpád országgyűlési képviselő, megyei
bizottsági tag köszönetet mond a főispánnak, a
miért ezen kérdést, mely igen könnyen politikai
discussiókra adhatott volna okot, tapintatos el-
járásával oda vitte, hogy minden vita nélkül lett
elfogadva a gyűlés által; s azzal végzi beszédét,

hogy adjon Isten minden vármegyének oly főis-
pánt, melyet Hámos László úr ő méltóságában
Gömörmege szerencsés birni.

Ezután megkezdődött a gyűlés rendes tárgy-
sorozatának tárgyalása.

1. Alispáni jelentés. Ujházy Lajos fő-
jegyző olvassa Bornemisz László vmegyei
alispánnak a vármegyei közigazgatás állapotáról
szóló jelentését. Az alispáni jelentést lapunk
külön helyén méltatjuk. A jelentés felolvasása
után alispán előadja, hogy a vármegyei pénzke-
zelés az 1886. évi 21. t. cz. 100. §-a értelmében
ma már nem úgy kezelendő, mint a régebbi idők-
ben is. A vármegyei pótdadó és kirovás ma már
közvetlenül küldendő a vármegyei pénztárba a
községek részéről. Ez ügyben több rendbeli le-
vélváltás történt a belügyminister és vm. köz-
gyűlés között, de végre is a megyének meg kel-
lett hajolni a meglevő törvény rendelkezése előtt
s a 286 kis községnek 1889. év óta közvetlenül
kell beküldeni a vm. pótdadókat s utadót is. És
a tapasztalás megmutatta, hogy e dologban a
megyének volt igaza. Ma a megye csak éldogél,
de pénzzel ugyan nem rendelkezik, mert a pénz
igen nehezen folyik be. Az 1891/2. évi utadóból
83 ezer frt a hátralék, miből alig 10 ezer frt a
reklamált tétel.

Azon kivételes intézkedést kéri azért a
közgyűléstől, hogy a járási főszolgabírák és pol-
gármesterek a községeknek záros határidőt tűz-
zenek ki a pénzek beszolgáltatására, egyszerűs-
mind azt nyilvántartsák s ellenőrizzék is. Ugyanílyféle
eljárás van már alkalmazásban a tornyai fő-
szolgabírói járás területén, a mennyiben bekül-
dendő pénzek a járás területén levő községek
részéről a főszolgabírói hivatal utján terjesz-
tetnek be. Ezzel a községek autonomikus kormány-
zata legkevésbé sem léven sértve, indítványának
elfogadását ismételten kéri. Elfogadotván, elnöklő
főispán a végzést ily alakban mondja ki.

2. Lukáts Géza tb. főjegyző olvassa a vm.
közkórház állapotáról szerkesztett jelentést. A
közkórház jelen állapotát s költségvetését már
mult számunkban ismertettük. Az állandó választ-
mány véleményes jelentése ez ügyben, melylyel
a kórház állapotáról szóló jelentést örömmel ve-
szti tudomásul s azt egészben helyeselve, magáé-
vá teszi, a közgyűlés által egész teljében elfo-
gadatik.

3. A közigazgatási árva- és gyámhatósági
költségvetést olvassa főjegyző, mely helyeslő tu-
domásul vétetett, s egyszerűs mind a két új köz-
igazgatási díjnoki állomás rendszeresítésébe is
beleegyezését adja a közgyűlés.

4. Járási főszolgabírói irnokok kérvényének
tárgyalása. A járási irnokok kérvényét, melyet
lapunk mult számában egész teljében közöltünk,
az állandó választmány ez idő szerint teljesíthet-
őnek nem véli.

E kérdés élénkebb vitára szolgáltatott al-
kalmat.

Legelőbb Kubinyi Géza jolsvai ker.
orsz. képvis. s megyebizottsági tag szólal fel, me-
legén ajánlván a járási irnokok kérvényének tel-
jesítését. 10—15 év óta — ugymond — nemcsak
a központban, de a járásokban is igen megsza-
porodott az ügydarabok száma; — és ha eddig
a járások érdekében mit sem tett a vármegye
— oka csak abban van, hogy még eddig mit
sem kértek. Ma kértek, adják meg nekik jogos
kérelmük teljesítését. Hiszen még nehezebb a
járási irnokok munkája, mint a központiaké, —
kik csak egyféle sablonszerű munkával vannak
elfoglalva, míg azoknak annyiféle a ténykedésök,
mennyiféle a főszolgabírói irodákban csak elő-
fordul; — sőt sokszor végezniök kell azt is,
mire a főszolgabíróknak már fizikai ideje nem ma-
rad. Ha nem is adják meg nekik a kért 750 frtot,
adják meg legalább a 600-at, mennyit a köz-
pontban kapnak az irnokok, — adják meg az
összeget, pénzalap híján, ha másból nem, azon

fennmaradó összegből, melyet a központi 2 díjnak
fizetésére szántak, mert ez nemcsak méltányosabb,
de szükségesebb is.

Bornemisz László alispán válaszolja,
hogy méltányos kérelmet ő megtagadni nem
akar, de előtte szóló indokolását, a mennyiben
az nem helyes — ezennel helyreigazítja. Fize-
tésfelemelés még eddig nem történt soha; — s
egy kérvény folytán minden előleges vizsgálat
és bírálat nélkül a fizetésfelemelést eszközölni
s intézkedni meg épen nem lenne helyes.

A közigazgatás dolga — hogy tulterhelt
nemcsak a központban, de a járásokban is —
azt elismeri, de akkor nemcsak az irnokok fize-
tése, de általán az összes hivatalnokokét kellene
emelni. Pl. a szolgabírák összes fizetése 850 frt,
pedig azoknak kvalifikáció is kell — nem úgy,
mint az irnokoknak. A központban sincs 600
frtja az irnoknak, mert van egynek 500, máso-
diknak 400, s harmadiknak 300 a megfelelő lak-
bérrel, míg a díjnokoknak csak 360 frt. Meg-
történt, hogy egy fiatal ember a lajstromzó tisz-
tet végezte teljes 8 évig díjnoki fizetésért. Pót-
lékot igen, meg fog szavazni akkor, ha ezt a
pénzügyi viszonyok engedik, de a kérvény tel-
jesítését a jelen körülmények közt teljesíthet-
őnek nem tartja, miért is kéri az állandó választ-
mány határozatának elfogadását s a kérvény tel-
jesítésének mellőzését.

Kubinyi Géza ismételten felszólalva ki-
jeleníti, hogy a központban egyik irnoknak 500
frt fizetéséhez 100 frt lakbér járulván, a teljes
fizetés, mint ő állította 600 frtot tesz ki. Ismé-
telten kéri indítványa elfogadását.

Fáy Barna azt mondja, hogy 500 frtból
megélni ma a járási irnokoknak nem lehet, a
fizetésfelemelést adja meg a közgyűlés, ha más-
ból nem, ujonnan kivetendő pótdából.

Török Bálint: Méltatlan lenne emelni a
járási irnokok fizetését akkor, midőn a mult
gyűlés alkalmával egy hasonló, központból eredő
kérvényt elutasított a közgyűlés. Ha emeljük
a járási irnokok fizetését, egyidejűleg emelnünk
kell a többi hivatalnokokét is.

Elnöklő főispán felszólítja a közgyűlést,
mondja ki, hogy az állandó választmány végzését
elfogadja s majd annak idején, ha lesz rá pénz-
alap, a járási irnokok kérését is teljesíteni fogja.

Hevesy Bertalan: Az igaz, hogy
méltányos a kérelem, mert gyenge a dotatio, de
egyoldalulag nem lehet a kérdést elbírálni. Ha
a járási irnokok fizetését emeljük, a fizetéseme-
lések egész legioja következik utána, pedig
tán méltányosabb és szükségesebb volna előbb
a járási szolgabírákét emelni, mert a szolgabíró
és irnok közötti kvalifikáció talán végre megsem
350 frtot ér. Igaz, hogy a központban egy ir-
noknak 600 frt fizetése van, de Rimaszombatban
drágábbak is a lakás és megélhetési viszonyok.
A helyes arányt egy kérvény alapján megbon-
tani nem lehet. A kérvénynek — jelen körü-
lmények között — elutasítását indítványozta.

Szentiványi Árpád: Több dolga van a
járási irnoknak, mint a központiaké. A központban
ha vége a hivatalos órának, az irodában meg-
szűnik a munka, míg a járásokban sokszor időn
tul is kell dolgozni; — de e mellett a központi
irnoknak fizetésén felül semmi mellékjövedelme
nincs, míg a járásokban mellékjövedelemmel 600
frtnál is többre megy az irnok. Nincs Gömör-
megyének olyan szolgabírája, ki, ha az irnokot
valamely kiküldetésben alkalmazza az esedékes
mellékjövedelmet át nem engedné. Ha fizetés-
felemelést akarunk, ezt csak pótdó kivétel ut-
ján tehetjük; ezt pedig, úgy hiszi, a közgyűlés
el nem fogadná.

Ezzel az ügy eléggé megvilágosítva
elnöklő főispán ur a közgyűlés helyeslése között
kimondja, hogy ez időszert a kérvényt teljesí-
teni nem lehet, hanem a jövőben — ha elegendő
pénzalap fog állani rendelkezésre — a közgyű-
lés a járási irnokok méltányos kérelmével szem-
ben semmi esetre sem lesz szűkkeblő.

Ezután főjegyző bemutatja a vármegyei bizottság virilis tagjainak névjegyzékét.

5. Következik **Lukács Béla keresk. minis- ter leirata**, melyben a kereskermi ministeri tárca átvételéről értesíti a törvényhatóságot, s egy- szersmind annak támogatását és együttműkö- dését kéri.

E tárgy ismét élénkebb vitát keltett.

Kubinyi Géza előadja, hogy ő úgy is, mint jolsvai országgyűlési képviselő, de különösen mint jolsvai megyebizottsági tag, hálával van el- telve a minister irányában azért, a miért a jolsvai vasut iránt annyira érdeklődött, hogy 200.000 frt dotatitot biztosított a vasutnak s ezenkívül még oly kedvezményekben is részesítette, melyek nél- küül a vasut létesíthető soha nem lett volna, mig így első sorban a minister jóindulatának köszön- hető a vasutnak nemcsak létesítése, hanem az is, hogy annyira biztosítva van, hogy évi jöve- delme a 20 ezer frtot megfogja haladni. Ez pe- dig nemcsak Jolsvának és vidékeinek, de a me- gyének is érdeke. Indítványozza azért, mondja ki a közgyűlés, hogy Lukács Béla ker. minis- ternek leiratát nemcsak tudomásul veszi, de őt ez alkalomból őszinte örömmel üdvözlí is.

Szentiványi Árpád ellenindítványt tesz. Beismeri, hogy Kubinyi hálával lehet a mi- nister iránt s helyesli is, hogy így gondolkozik, de azért az üdvözlő iratnak itt helye nincs, mert e hely nem politikai diskussziók helye. Szerinte a minister csak kötelességét teljesítette, azért neki dicshymnust zengedezni nem lehet.

Kubinyi nem tudta, hogy a hála a po- litikával egy. Itt ő politikát soha nem említ. — Szentiványi szintén orsz. képviselő s a vas- ut az ő kerületét is szeli, s ép azért nem hitte volna, hogy e hálaérzelmét ő is ne érezze. Ő nem politikai nézetői miatt kívánja üdvözlőni a mi- nistert. Tegye szívére a kezét bárki is, és mondja meg, hogy van-e ebben politika?

Hevessy Bertalan: A minister tudatja, hogy hivatalát elfoglalta, s ezt csak tudomásul vehetjük. A vasut ügyeinek azonban ezzel most semmi köze s az ide nem is tartozik.

Elnöklő főispán kijelenti, hogy a Kubinyi indítványában politika nincs s azért azt elfogadhatja a közgyűlés, mindannak daczára a közgyűlés bölcs beletására bizza akár a Ku- binyi indítványának, akár az állandó választ- mány javaslatának elfogadását.

Kubinyi szavazásra kívánja bocsátatni a kérdést.

Szentiványi Árpád: Jöttek és mentek nemcsak ministerek, hanem nagyobb emberek is, de Gömörvármegye még valakit azért, hogy mi- nisternek lett kinevezve, soha nem üdvözlött. — A közgyűlés ne menjen lejtőre, ne kezdjenek a bizottsági tagok e helyen politikai diskussziókat.

Bornemisza István, Hevessi Bertalan elvét kéri elfogadtatni; ha be lesz fejezve a vasut építése, akkor hozzájárul az üdvözléshez ő is, de ma Szentiványi indítványa mellé csatlakozik, kéri a gyűlést, ne vessenek üszköt az ily viták- kal abba a házba, hol eddig békében annyian megfértek.

Mariássy Andor: Előleges bizalmat ne szavazzunk senkinek; nem első minister jelenti be hivatalba lépését. Ne forszirozzuk a dolgot, nagyon helytelen volna a szavazás is, vegyük a leiratot egyszerűen tudomásul.

A közgyűlés a tudomásvételt fo- gadván el, elnöklő főispán ily alakban mondja ki a határozatot.

6. Rimaszombat felebbezése.

Bányai F. tb. aljegyző olvassa Rimaszom- bat város kérvényét, melyben hatályon kívül helyeztetni kéri a f. évi aug. hó 17-ről kelt al- ispáni végzésben foglalt azon kijelentést, hogy a vármegyei székház rendőri tekintetben a városi hatóság területébe nem eső, önálló, külön ható- sági területet képez.

Ez ügyben az állandó választmány javas- lata az, hogy a végzés nevezett passzusa hatá- lyon kívül nem helyezhető rendőri tekintetből, mivel a vármegyei székház csakugyan külön ható- ságot képez s annak a város területén való fekvése semmi esetre sem ad jogot a városnak arra, hogy azt saját hatósága alatt állónak tek- intse. — Az illető végzést egész teljében fentartani s a várost felebbezésével elutasítani javasolja.

Bornemisza László alispán szerette volna, ha ezen kérdéshez mások — nem a vár- megye közelebbi köréhez tartozók — szólottak volna; mivel azonban az ügy huzamosabb időn a nyilvánosság terén is szellőztetve volt — neki hivatalbeli kötelessége ez alkalommal hozzászó- lani. — Mindenekelőtt kifogásolja Rimaszombat város felebbezésének hangját s kijelenti, hogy az abban foglalt „is“ szócska nagyon sérti az ő fülét. Azt mondja a felebbezés, hogy a me- gyének is van joga szabályrendeletet hozni. — Ellenkezőleg a megyének van joga szabály-

rendeletet hozni, melyet megtartani a városnak kötelessége, és azután van joga a városnak is szabályrendeletet alkotni, mely azonban a megyét, mint felsőbb hatóságot kényszeríteni soha nem fogja. Különben is azon végzés, hogy a vármegyei székház külön hatóságot képez, egy más végzésben csak közbeszúrva mellékesen lett kimondva. A kérdést magát két szempontból vehetjük bírálat alá. Ha jogilag tekintjük pusztán, akkor bár az 1848. 23. t. cz. értelmében a vm. székház még a szab. kir. városok ter-ületén, sem vétetik városi területnek — mégis úgy az 1871. 18. t. cz., mint az 1886. 22. t. cz. értelmében ily kivételnek helye nincs s azért ha pusztán jogilag vetjük fel a kérdést, van e kü- lönség a vármegye székháza s más házak kö- zött, a felelet csak az lehet, hogy nincs; — ha azonban a végrehajtás tekintetéből viz- gáljuk az ügyet, már igen nagy a különbség. Rimaszombat város rendőrkapitányának a várme- gyei székház területén közvetlenül intézkedni semmi joga nincs, mert ott ily joga egyedül az alispánnak lehet és van, ki saját közegeivel — hajduival és szolgaszemélyzetével intézkedik a vmszékházban, mint külön hatósága területén. A rkapitány csak azt teheti, hogy az alispánhoz terjeszt fel bizonyos előforduló közrendőri ügy- ben kérve — az intézkedést, melynek keresztülvit- telét ugyancsak ellenőrizheti is. — Különhatóság tehát a vármegyei székház, azért a határozatot ily értelemben kéri kimondani.

Mariássy Andor azt óhajtja, hogy ily kanapé-perek a megyében ne legyenek s ép azért ily jogot, mely őt meg nem illeti, a város ne ambiáljon magának.

Szabó György rimaszombati polgármester kijelenti, hogy a város a megye joghatóságát mindig tiszteletben akarja tartani s azért enged- jék azt meg, hogy midőn némi anyagi kérdések mint a „kominár“ ügy — merülnek fel, a vá- rosnak is legyen joga intézkedni. — Ők egyéb- ként is csak holmi apró-cseprő dolgokban ki- vánnak joghatóságot gyakorolni s a nagyobbak- ban a vármegye joghatósága előtt készséggel meghajolnak. — Végül csodálkozását fejezi ki a felett, hogy a megye ezen ügyet oly komo- lyan veszi.

Hevessy Bertalan az állandó választmány javaslatát fogadja el. — Tárgyilag nem korrekt a kifejezés: külön terület, mert a tör- vény ilyennek csak az udvartartás és a nagykö- vetek épületeit ismeri el, — de rendőri szem- pontból tekintve, a rkapitány, mint alantas ha- tóság, az alispán engedélye nélkül a várme- gyé székházába intézkedni be nem jöhet. Kifo- gásolja a város fellépését, midőn azon kifejezés megváltoztatását kéri, mert absurd azon kíván- ság, hogy a megye közgyűlés egy alispáni végzést egy alantas hatóság kedvéért megvál- toztasson.

Szentiványi Árpád: A város felter- jesztése oly tiszteletlen formában van tartva, hogy nem azoknak árt, kikhez az intézve van, de azok renoméjából von le, kik azt irták.

Alispán a polgármester szavaira vála- szolva kijelenti, hogy neki az egész dolgot ko- molyan kellett vennie, mert komolyan adták elő, s éppen azért meg is várta volna, hogy meg- védjék azok, kik azt csinálták. A rendőrka- pitánynak azon alkalommal előleges jelentést kel- lett volna tenni az alispánhoz. Igaz, joga van a városnak felebbezni a megye ellen, de azért a megyének még sem parancsolhat. Ezután is meg- férhet a város és megye békén egymás mellett, csak azt ne gondolja a város, hogy neki minden szabad, a megyének pedig semmi.

Marton János nem ismeri el, hogy a vm. székház külön hatóságot képezne. Ő megkülö- bözteti a személyt a dologtól. A megye fellebbe- való, de a székház már nem. Mikor a kérdés a városi közgyűlésen előfordult, ő is kívánta, hogy azt a városi ügyésznek adják ki, de nem kívánta, hogy ez egy kéményseprési szabályren- deletből kifolyólag a vm. közgyűléshez felebbe- zés alakjában ily inkorrekt módon kerüljön. He- lyesli az alispán értelmezését, de a kifejezést nem.

Ujházy Lajos főjegyző: Ez a kérdés nem egyszerű incidens, hanem elvi jelentőségű dolog tudni azt, helyes-e, vagy nem helyes a kifejezés. Az 1848-iki törvényben a törvényhozás bölcs előrelátásából be van véve, hogy a megye szé- kháza még a kir. városok területén is, — melyek pedig a megyével egyenrangúak — külön terü- letet képez. Az 1886. évi 24. t.-cz. a városi ha- tóság alól kivetszi az udvartartást és épületeit, a nagykövetek lakását s a katonasági épületeket, — de ez csak azt jelenti, hogy ezután ezek is kivételes területek lesznek, de azt semmi esetre sem jelenti, hogy ezzel a 48-iki törvény illető intézkedését megsemmisítette volna. Sem a 67-iki törvényhozásban, sem a 71-iki 18. t.-cz.-ben nincs ily intézkedés, de az 1886. 22. t.-cz. is csak az 1867. és 1871. évi törvényhozás intézkedéseit helyezi hatályon kívül. A város van a megye területén, de a megye soha a városén.

A bonyi Pál nem ismeri el, hogy az 1848-iki törvényhozás illető intézkedése ma ér- vényben volna.

Az állandó választmány javaslata elfogad- tatván, elnöklő főispán a végzést ily értelemben mondja ki.

Ezután a kávéházak, korcsmák s több efféle üzletek szabályrendelete olvastatott fel. Bornemisza László javaslatára a „Hivatalos Értesítőben“ közzététetni rendeltetik, hogy érdekelték ettől számitott harmincz nap alatt észrevételeiket megtehessek.

Felolvastatotta belügyminister- nek egy számtiszti állás rendszeresítésére vonat- kozó jóváhagyása, minélfogva elnöklő főispán Rónay Gyula központi díjnokot számtisztté kinevezte.

A nemzeti pénztár és Fáy Gusztáv alapítványból kiadandó jutalomdíjak kiosztása tárgyában a bizottság előterjesztését elfogadta a közgyűlés.

Abauj-Torna-vármegyének a Gömör-vár- megyéhez 1892. évi október hó 22-én 17994. sz. a. intézett meghívása folytán, Péchy Zsig- mond Abauj-Tornavármegye legközelebb kine- vezett főispánjának a f. hó 31-én tartandó ünne- pélyes beiktatási közgyűlésére Bornemisza László alispán elnökleite alatt, Lukács Géza tb. főjegyző, Szentiványi Árpád, Sebők Pál, Gál János, Mariássy Barnabás, Török Gyula és Bornemisza Elemér megyebizottsági tagokból álló bizottságot küldi ki a közgyűlés a vármegye képviselőiben.

A gyógyalap-pótadó keltett még érdek- lődést. Bornemisza László szerint helyes ugyan, hogy a kivetés a szolgabíró közbenjötté- vel történik, de a beszédese nem történhetik a szol- gabírói hivatal utján, mert arra a községek, köz- vetlenül jogosultak, kötelezettek. Bár elismeri, hogy anomalia az, ha a törvény több bizalommal van a községi előljárók, mint a szolgabírák iránt.

Mariássy Andor szerint, időszerű volna, ha a pótadók óriási chaossából egy kivezető utat találunk, mert így tönkre kell mennünk.

Bornemisza László alispán maga is belátja, hogy szükséges volna egy országos gyógy- alap létesítése, e tekintetben a belügyministeri- umnál a kezdeményezés meg is történt. Minden- esetre kedvezőtlen dolog, ha 6000 frtot, mint be- hajthatlan gyógyalapú összeget törölni kell, da- czára annak, hogy Lukács Géza e tárgyú tiszteben rigorozitással és körültekintéssel járt el.

Az állandó választmány javaslata elfogad- tatik azon módosítással, hogy a pénz beszédésére a községek kötelezettek és jogosítvak.

Napirendre került a községi és körjegyzők mellett rendszeresíteni tervezetbe vett segéd- jegyzői intézmény kérdése.

Az állandó választmány javaslata szerint ezen kérdés minden község és körre kiterjedő- leg meg nem oldható, hanem esetről-esetre az egyes községek által saját hatáskörükön belül oldandó meg. Az e tárgyban felolvasott belügy- ministeri leirat kiemeli, hogy bármennyire is figye- lemreméltók a jegyzők kérvényében kifejtett indokok, hogy a segéd-jegyzők állami költségen alkalmaztassanak, ez még sem eszközölhető, mert a még fennálló törvények értelmében a községek köteleztek erre.

Bornemisza László alispán az ügy fon- tosságánál fogva javaslatba hozza, hogy az állandó választmány e tárgybani határozata a „Hivatalos Értesítő“-ben közzététessék.

A szolgaisuba-illetmények és egyéb gazdasági szükségletek árlejtés utján beszerzésére al- ispán elnökleite alatt jelentési kötelezettséggel egy bizottság küldetett ki.

A csetneki körorvosi csoport kettős választása ügyében Mariássy Barna szakszerű elő- terjesztése és Bornemisza László alispán alapos felvilágosításai és Sebők Pál felszólá- lása után az állandó választmány javaslata, hogy a ketté választás nem adatik meg azon hozzá- tevással fogadtatott el, hogy a másodorvos Cset- neken tartozik lakni.

A 27-én félbenszakadt közgyűlés következő napon lett folytatva.

A közgyűlés elhatározza, hogy az 1892. évi — hátralékban volt, de már beterjesztett és meg- vizsgált — községi költségvetéseket s 1891-iki zárszámadásokat, melyekből még 31 darab nem volt tárgyalva, a belügyministerhez felterjeszti.

Tárgyaltatott Vajda Gyula gazd. egyesü- leti titkár kérvénye, melyben az általa szerkesz- tett, Gömörvármegyei közigazdasági leirását tár- gyzó művet kéri a vármegye közközlésén kin- nyomatni, mivel a gazdasági egyesület anyagi viszonyainál fogva a mű kiadási költségeinek viselésére képtelen. Mivel — mint alispán ki- fejté — egy még el nem bírált s nem ismert mű felett intézkedni egyáltalán nem lehet, a mű tartalmi megbírálására a közgyűlés Terhes Pál,

Folytatás a mellékleten.

Graselly Miklós és Sárkány Gyula bizottsági tagokat a stylus feletti ítélet mondására Bodor István gymnasiumi igazgatót kéri fel, — hogy az illetékes biralat után a jövő közgyűlésen dönthessen a felett, kinyomassa-e a megye a kérdéses munkát vagy nem.

Tornallya város 22 ezer forintos törlesztési kölcsönének felvételét engedélyezi a közgyűlés.

Élénkebb eszmecserét keltett a községi szegényalap, mely ez ideig bele nem számítva a r. t. tanácsu városok 24,000 frtnyi ily tőkét, az 1891. év végéig már 67,034 frt 61 kr-ra növekedett a megye területén.

Az állandó választmány a kedvező eredményt alkalmasnak tartja arra, hogy a községi szegényalap kibontakozzék azon nyügből, mely a községi közpénztárakhoz köti; e végből igen helyes és óhajtanónak javasolja, hogy a községi szegény alaptól, illetve ennek alapján egy megalkotandó bizottság nyújtson be egy tervet a kötelezőleg szervezendő hitelszövetkezetnek körjegyzői vagy más csoport szerint az egész megye területén életbeléptetésére, mely kötelezettség alól azonban a rendezett tanácsu városok kivételnek.

A közgyűlés az áll. választmány javaslatát magáéá tevén, elnöklő főispán a határozatot ily értelemben mondja ki.

Répas község utadó elengedés iránti kérvényét oly felhívással rendeli a közgyűlés nagy-rözei járási főszolgabírónak kiküldetni, hogy j. főszbíró tegyen jelentést az alispáni hivatalhoz arról, vajjon oly mérvű-e a tüzkár okozta szegénység Répas községében, hogy az utadó kifizetését az inség-alap pénztárából volna lehetséges eszközölni, — mivel az elengedésre csakis a teljes vagyontalanság lehet ok a törvény értelmében, mely vagyontalanságra pedig Répas község jelen kérvényében nem hivatkozik.

Bobula János kérvényére, — melylyel a dobsina-poprád-felkai vasut kiépítésére 80 ezer forintot kér a megyétől — a közgyűlés akként határoz, hogy — bár elismeri a vasut kiépítéséből eredő előnyöket s így az eszmét örömmel veszi, — mégis mivel ezideig sem a költségvetési tervezet, sem a részletes kimutatások nincsenek birtokában, érdemleges határozatát csak az említett kellek beküldése utánra hagyja, de addig is kijelenti, hogy a vasuttól támogatását még áldozatok árán sem fogja megvonni.

A putnoki jelenleg szünetelő mértékhitelítő hivatalra vonatkozólag oly értelmű javaslatot terjeszt a ministeriumhoz, hogy mivel az csak is a phylloxera pusztításai által okozott károk következtében szünetel jelenleg, de az újonnan ültetett s idő múltán gyümölcsöző szőlőtermelés annak létét ugyis szükségessé fogja tenni — csak ideiglenesen, ne pedig végkép szüntettesék be.

A november hó 11-én tartandó kolozsvári 100 éves színészeti jubileumra Bornemisza László alispán elnökle alatt Török Bálint közművelődési egyleti elnököt, Lukács Géza tb. főjegyzőt, Draskóczy László főszolgabírót és Terhes Pált küldi ki kebeléből a közgyűlés a megye képviselőjében.

Jolsva város 30 ezer frtos kölcsönét, melyet a murányi vasutra óhajt felvenni a város, elvileg nem kifogásolja a közgyűlés, sőt azt az összegre s a határozat érdemére is jóváhagyja, mindazonáltal, mivel a felterjesztett iratok kellő felvilágosítást nem nyújtanak, 15 nap alatt újabb jelentéstételre hívja fel Jolsva város tanácsát, illetve polgármesterét.

Megjegyezzük itt, hogy a kölcsön tulajdonképen csak 21 ezer frt, s a 9 ezer megtakarított pénztári maradvány; — s a 21 ezer frt kölcsönre is van meglevő fedezete a városnak, a mennyiben ez idő szerint körülbelül 29 ezer frtot fog kapni fiért.

N.-Röcze városnak ugyane célra irányuló 30 ezer frtos kölcsön felvételét jóváhagyja a közgyűlés.

A parnói Molnár Viktor-féle 4000 forintos kórházi alapítvány ügyében a ministernek a vm. közgyűléshez intézett leirata okozott — mondhatni — kínos érzést, ugy hogy Hevessy Bertalan bizottsági tag azt ugy jellemezte, mint olyat, mely „óriási sértés a megye iránt, mintha az az alapítványt nem kezelné szabályszerűen, s méltatlanság az alapító iránt, mintha egy alapító levelet nem tudna készíteni. A minister ugyanis kifogásokat tesz az alapító levél állítólagos hiányai ellen, melyek a kezelésre vonatkoznak. — A vármegye az alapító levéllel az ügyet befejezettnek tekinti, az alapító levelet hiteles másolatban a ministerhez felküldi s egyuttal felterjeszti, hogy a kezelésre vonatkozó szabályzat megkésztésével az alispán, főjegyző és kórházi igazgató, mint bizottság bizatott meg, mivel vaxatorius és indolens eljárás volna kívánni az alapítótól egy új alapító levél készítését.

Több kisebb fontosságú ügyek elintézése után a közgyűlés a hitelesítéssel, mely november 4-én eszközöltetik, a főispán elnökle alatt Hevessy Bertalan, Terhes Pál, Török János bizottsági tagokat, alispánt, főjegyzőt, főszámvevőt s a jegyzői kart bizza meg.

Delután 3 órakor folytatták az ülést a községi számadások elbírálása vegett, mely dolog még a f. hó 31. napját is igénybe veszi.

29-én és 30-án nem lesz ülés.

Alispáni jelentés.

Bornemisza László alispán jelentését a lefolyt évi ügymenetre vonatkozólag röviden következőkben ismertetjük:

Alispán jelenti, hogy a tulságosan felfszaporodott ügydarabok elintézésére a 4 díjnokból álló irodai személyzet a közigazgatási irodában elégtelen, ugy annyira, hogy minden gyűlés után majd három héttel marad hátra az iroda az ügydarabok letisztázásában: Ezért kéri a közgyűlés beleegyezését 2 új díjnoki állás rendszeresítésére. Elintézve lett ez év folyamán 19056 közigazgatási, 105 elnöki, 1764 közigazg. bizottsági s 249 kihágási ügy, összesen 21174 darab, míg a mult év megfe-

lelő idejében csak 20327 volt az ügydarabok száma.

Az utadó behajtásnál felmerült nehézségek kikerülésére egy közönséges végzést kér melynek értelmében a járási főszolgabírák és rt. városi polgármesterek feljogosítva és utasítva legyenek arra, hogy az egyes községi előljárásságoknak záros határidőt tűzzenekki az utadónak beszédésére és a központba való beszállítására, mert csak így lehet ezidő szerint a bajon segíteni.

Gyógyalap pótdadó befolyt ez évben 7569 frt 16 kr, hátralékban van 4873 frt 91 kr, mely hátralék behajtása iránt alispán már intézkedett.

A katona-beszállásolásból eredő teher aránylagos megosztása céljából az 1887-ik évben kivetett pótdadóból még ez év végén 1109 frt 84 kr marad, s ez összeg ugy annyira elég, hogy jövő évre nem lesz kivetésre szükség.

Az 1891—2. évi uti költségelőirányzat a jövő havi bizottsági gyűlésnek be lesz mutatva s a legközelebbi vm. közgyűlésnek a törvény 22. szakasza értelmében elő fogterjesztetni tárgyalás és megállapítás vegett. — E két havi késedelem okát abban leli, hogy a községi adókimutatások legnagyobb részben csak szeptember havában küldtven be, a munkálat a vármegyei számvevőségél csak október havában volt megindítható.

Inség az egész megye területén nincs s egyáltalán nem lehet félni bekövetkezésétől sem.

A személy- és vagyonsbiztonság nagyobb mérvben meg nem zavartatott.

A közegészségügy örvendetesnek épen nem mondható, a mennyiben több helyen a vörheny és difteritisz járványszerüleg fellépett.

A már hazánk fővárosában is fellépett ázsiai kolera elleni minden óvintézkedés megtétegett; alispán minden főszolgabírói járás részére 1 mm. karbolsavat rendelt meg az inségalap terhére a vármegyei közgyűlés jóváhagyása reményében.

A hasznos háziállatok egészségi állapota kedvezőnek nem mondható, mennyiben a járványos száj- és körömfájás okozott bennük károkat.

Vármegyei pénztár és alapok kezelése bizottságilag havonként megvizsgáltatott minden egyes esetben rendben lévőnek találtatott.

TÁRCSA

ŐSZSZEL.

Miként a szerelmes
Nem beszél egyébről
— Egynek is, másnak is —
Csak a kedveséről:

Úgy vagyok én szép ősz,
Úgy vagyok teveled,
Egyre nézem hulló
Sárguló leveled.

Szinte hallom, miként
Mindenik falevél
— Midőn zizegve hull —
Valamiről beszél.

Elmondja élményét
A virágos nyárral,
Mint csókolódzott a
Fényes napsugárral.

Mint szállt minden este
A harmat reája,
Hogy üdítőbb legyen
S édesebb az álma...

Tán azért szeretlek
Hervadó ősz téged,
Mert ép' olyan vagy, mint
Az emberi élet?...

Ha hozzám sem lesz majd
A hervadás távol,
Én sem beszélek csak
Eltűnt boldogságról.

Mig — megnyugtatóul,
Hogy semmi ne fájjon —
Ráborul szememre
Az örökös álm!

Lengyel László.

HALOTTAK NAPJÁN.

Hol annyi hü sziv porladoz
A néma sírhalom alatt:
Borongó nép jár fel-alá
S szemökbe' fájó köny fakad.

Én is közöttük járdalok,
S fájón sohajtva sír szivem...
Oh, mert az én virágom is
A néma hant alatt pihen.

P. Gy.

A TEMETŐBEN.

Halottak napja volt; én is künn bolyongtam a temetőben. Őszi szél süvöltött a faágak között s a megsárgult leveleket zizegve szórta a sírhalmokra.

Egyik félreeső helyen bánatos fiatal nőt pillantottam meg. Úgy tetszett nekem, mintha valami mély, megnevezhetlen fájdalom nehezült volna szívére, mintha azok a hulló falevelek elvonták volna gondolatát pusztá, kietlen tájakra, hol még a kegyelet virága sem nyílik...

Távolabb zibongó néptömeg hullámozott; mindnyájan feketébe voltak öltözve; gyászolták elhunyt kedveseiket, szeretteiket.

Ő is gyászolt s a mint sejtettem, az ő szíve is feketébe volt öltözve...

A felkoszoruzott sírhalmokon halvány gyertyalángok lobogtak; fényökkel beragyogták az ott imádkozók könyözött arcukat.

Az ő lábai előtt is terült egy sírhalom, de az sötét volt és elhagyott. Koszoru nem ékesítette, gyertyaláng nem világította. És ő még sem birt ettől a sírhalomtól megválni. Mintha valamely láthatlan kéz fogva tartotta volna; mintha egy panaszos hang azt susogta volna fülébe: „ne menj el, ne hagyj itt!”

Ráborult a hideg fejfára, ugy ölegette, úgy melengette csókjaival.

Közelebb léptem hozzá; nekem is volt ott egy sírhalom, mely épp olyan sötét és elhagyott vala, mint az övé.

Meghökkenem, mikor a gyászos alak föl-emelte fejét a fejfáról.

— Szent Isten! susogám — ez Malvin!

A nő egy ideig mereven bámult arcomra azokkal a nagy, fénytelen szemgolyókkal, melyek oly kísértetiesen főrgtak a mély szemgödörökben, hogy pillanatra megborzadtam tőlük, azután lesütötte pilláit és hosszasan elgondolkozott.

Soha sem láttam szomorubb alakot nála, ilyen csak a megtestesült bubánat lehet!

Szóltanul közeledtem feléje, s midőn köszöntöttem őt, felém nyújtá reszkető kezét. Én gyengéden megszorítottam s darabig némán néztünk egymásra.

— Malvin, — törttem meg végre a csendet, — oh, hogy itt kell önnel találkoznom!...

A leányka megrezzent, mintha bódult álomból riadt volna fel.

— Csitt, — sutogá, mutató ujját ajkára téve, — ne zavadjuk álmát!... hadd aludjék.

Olya különös hangon mondta ezeket a szavakat, hogy a szivem akart megrepedni fájdalommal.

Járasköri gyűlés.

A gömörmezei ált. tanító egyesület rima-szombati járásköre f. hó 26-ikán, d. e. tartotta meg őszi közgyűlését a közs. fiúiskola helyiségében. A gyűlést megelőzőleg Kraicz Karola tanítónő tartott gyakorlati tanítást a helybeli elemi leányiskola IV-ik osztályának „a táplálkozásról“, olvasmánya alapján. A gyakorlati tanítás után kezdetét vette a rendes gyűlés, melyen ifj. Járosi Endre körelnök személyesen üdvözlé — a rossz idő dacára is szép számmal összegyűlt körtagokat, a gyűlést megnyitja, s első tételül, a meghallgatott gyakorlati tanítás megbeszélését tűzi ki tárgyalásra.

A bíráló élénk eszmecegerére ad alkalmat, s kevésbé lényeges hibákon kívül, osztatlan elismerésben s dicséretben részesíté az ügyes tanítónőnek termett tanítónőt.

A gyűlés második tárgyát Füzesy Márton líkéri tanítónak „A hazugságról“ írott ped. műve képezte, melyet Kathona Géza helybeli polg. isk. tanár, előadó, szabad előadásban ismertetett.

A mű bíráló szerint alapos készültséggel, erős logikával s kitűnő dialekticával fejt ki lélektani alapon azt, hogy mi a hazugság, s 5 szakaszra osztott művének két utolsó szakaszában a gyakorlati pedagógus éles látásával tünteti fel az okait a hazugságnak s amódokat azok kiirtására. Bíráló örömmel üdvözlö a művet, mint olyat, a mely nem pusztán elméleti tárgy, hanem gyakorlati nevelési módot nyújt, — melyre pedig leginkább van szüksége a tanítóságnak pedagógiai készültségének megvalósításakor. Némely elméleti meghatározások hibás voltának feltüntetése után, — melyet a mű írója az ajánlott módon készséggel változtatott meg, a bíráló a művet kiválóan megdicséri, jegyzőkönyvi megdicsérésre ajánlja, s egyúttal a közgyűlésre való felterjesztését is javaslatba hozza.

A közgyűlés az előadó alapos ismertetését igazaknak, tárgyilagosaknak találja, ajánlatát elfogadja, s úgy a művet, mint a bírálót jegyzőkönyvileg megdicséri, s a művet főbb pontokba foglalt bírálatával együtt felhasználás végett a központhoz felterjesztetni határozza.

Folytatólag Nagy Zoltán közs. isk. tanító értekezik az álló írásról, melynek gyakorlatilag nagyobb előnyt nyújt a dílt írás felett. Érdeklődéssel hallgatott s nagyobb tanulmányt mutató felolvasását a kör köszönet-

tel veszi s azt főbb pontjaiban helyeslőleg méltatja.

Érdekes és alapos ismertetést közölt ezután ifj. Járosy Endre körelnök, Simko Endre Gömörmezei földrajzról. Előadása idejére elnöknek Törköly Józsefet kérte fel.

Szerinte régen érzett hiányt pótolni kézi könyv, de a hiányt nem fedezte eléggé, mert inkább bevált volna, ha egy vezérkönyvet, kapcsolatban egy eredménytárral ír vala. A könyv tárgyi részeiből kitűnik hogy a szerző megyénk helyi viszonyát nem ismeri eléggé, kitűnik, hogy könyvforrások s nem saját tapasztalatai után írta meg könyvét. S felsorolja azon adatokat az ő téves helyismeretével, melyek a valóságnak nem felelnek meg. Mindamellett, mivel a könyv általában sok jóakarattal s pedagógiai átlátással íratott, s mivel egy e nemű kézi könyvünk s egy újabb kiadásban a hiányokat pótolni, a hibákat javítani lehet: a könyvet elfogadásra s iskoláink III-ik elemi osztályában tankönyvül való alkalmazásra ajánlja. Szerző köszönettel veszi a figyelmeztetést, igéri, hogy a jelzett módokhoz mérten javításokat eszközöl könyvében, a mely után a közgyűlés elismerést s köszönetet szavaz a mű írójának bírálónak ügybuzgó működésükért.

Ezután az egyleti folyó ügyek jöttek szönyegre, melyek rövid tárgyalása után a jövő tavaszi gyűlés Likérré tüzett ki.

Ezen élénk mozgalmas gyűlésen a következő körtagok vettek részt: ifj. Járosy Endre elnök, Bodor László, Czikora István, Fábry János, Feketéné Otte Hedvig, Fülöp Benjámín, Füzesy Márton, Gecse Teréz, Golda Lipót, Groó Vilmos kir. tanf., Györy Lajos, Hanák Manó, Jánosi Gyula, Kathona Géza, Nagyné Melczér Mariska, Nagy Zoltán, Simkó Endre, Simkóné Kraicz Karola, Soltz Ádám, Suhajk János, Szabó Dániel, Törköly József, Wagensommer János, egyleti tagok.

Rögtönzött táncmulatság.

Vannak már el nem mondott politikai beszédek, mint a gróf Károlyi Istváné is, melyek nagyobb sikert arattak, mind sok száz elmondott, ép úgy volt a 22-én zord időjárás miatt elmaradt agarász verseny is, mely azonban azért még is jó sikerrel végződött. Tán paradoxon, ellentmondás, a mely annak azonban csak látszik. A versenyre készülő illusztris társaság egyrésze, bizonyára abból indulva

— Gonosz ember — suttagá mosolyogva,

— hát nem tudja ön, hogy menyasszony vagyok? Borzadály futott át tagjaimon; szívem oly hevesen kezdett dobogni, hogy rákellett szoritnom a kezemet.

Malvin megfogta karomat.

— Ülünk le ide a köpadra, — folytatá halkan, — várakozunk egy kicsit, ő nemsokára itt leend.

— Kicsoda?

— Völegényem: megígérte, hogy névestéjén meglátogat, ma pedig az ő névestéje van. Hideg verejték cseppek gyöngyöztek végig homlokomon.

— Könyörülő Isten! — susogám magamban megrendült lélekkel, — hisz ez a leány itt tébolyodott!

Már éppen fölakartam kelni a padról, mikor a sirok közül egy meggörnyedt ősz ember lépett elének,

Az apja volt.

Alig ismertem rá; mintha fél emberöltő mul volna el azóta, hogy nem láttuk egymást. Megöregedett, összeesett, a sir felé kívánczolt.

Üdvözlésemre némán szoritotta meg kezemet, azzal karon fogta leányát és hazavezette a temetőből.

Én pedig úgy álltam ott egyhelyben, mint az élőhalott, kiből már kihalt az ember.

A szél fűvöltése vert fel kinos vonaglásból.

Haza siettem; ideje volt, mert már az egész temető elcsendesedett.

Azóta évek multak el, de azt a halottak napját még máig sem tudom elfelejteni.

Paal Gyula.

ki, hogy ha a program egy része meghiusult, annak befejező pontja annál jobban fog sikerülni, találkát adott az esti órákra a casinó termeiben. 9 órakor fényesen terített bankett mellett volt a jó kedv vigasz versenye, melyet még derültebbé tett Palócz Kálmán zenéje. S ha a zene hangja kellemesen csendül, egy pompásan kivilágított terem számára kefélt parkettje mennyire csábító, s a hol élettéljes szívek dobognak, e csábnak ellent tudnak-e állani?

Nem! csak pár vig csárdás akkord kell, s mindenki tánczol, ki a táncban gyönyört s kedvtelést talál:

„Nem bánom én, akár mit is beszélnek, Fülem mellett kieresztem a szélnek...“

Ez a jó kedv dalos kifejezője, s ha ez egy társaság kedélyén rezeg át, ott a mulatság nem tarthat rövid állomást, de jóízű kedvvel siklik tova, míg a reggeli napsugár nem mond mosolyogva jó reggelt. Ez a mosoly azonban aztán már a conventionalis tákaródó.

Igy volt ez a 22-iki elmaradt agarászverseny vigaszmulatságával is, mely annál jobban sikerült, minél inkább birt rögtönzött jeggel. Jelen voltak: Hámos Lászlóné, Badányi Nora, Mariássy Barnáné, Marton Jánosné, Kubinyi Gézané, Kubinyi Szeréna, Sziklay Edéné, továbbá Hámos László, Kubinyi Géza, Bornemisza László, Sziklay Ede, Mariássy Barna, Marton János, Mariássy László, Farkas Zoltán, Hámos Aladár, Diószeghy Zsigmond, Bornemisza Elemér, Török Gyula, Nagy Elemér, Szeleczky Zoltán, Szeleczky Árpád, Zoltán József, Soltész János.

Tűz Rimaszombatban.

Folyó hó 26-án este hat órakor tűzjelző trombitálás zavarta fel a polgárok nyugalmát. Tra-rá, tra-rá, hangzott az utcákon végig, hiva a város tűzoltóit gyülekezésre. Persze a tűzoltókon kívül nagy néptömegek is lepték el az utcákat s főteret, rémes kiáltással kérdezve, hol ég, mi ég?

A Samarjay-féle ház pinczejében ég a felhalmozott fa! — volt az egyhangu felelet.

Ennek fele se tréfa, s tényleg a Kossuth-utcái pincze lyukából óriási füstgomolyok törtek fel kísérteties világításban az utca sötétjébe.

Lent pedig égett vörös lánggal az ismeretlen anyag, mint a poklok tornácában. A lyukat alig lehetett megközelíteni, oly intenzív hőség áramlott ki belőle.

Nem sok idő telt bele, s megjelentek a helyszínén a hatóságok intézői is, Badányi Gyula kapitány ugyanis mint helyettes tűzoltó főparancsnok, Barna Imre alkapitány, azonkívül a fáradhatlan Dr. Szabó Samu. Alig vonult fel a tűzoltóság fecskendőjével s egyéb szerszámaival, már is osztogatták a helyes parancsokat.

Leszerelni a fecskendőt, előre a vízherdőkocsikkal, legöngyöliteni a tömlöket. Mindez gyorsan megtörtént, bár a nagy néptömeg sok galibát okozott.

Le a pinczébe, a tömlőt le kell eresztetni a pincze lyukon, s a pinczébe kézhez venni.

Papp László, mint önkéntes vállalkozó vette kezébe e sok veszélyvel járó szerepet. Vele indult egy kéményseprő s egy névtelen hős a poklok tornácába.

S alig tüntek el a pincze lépcsőin a tornác folyosóján, hogy a füstfelhőkben egészen eltűnjenek, a fentlevők a pinczelyukon feltörő kiáltásokból: vizet! tudták meg, hogy a tömlő már kézben van. A névtelen hős tört át a lán-gokon, Papp László öntözte őt, míg szerencsésen biztos helyre húzódtatott. Vizet! Vizet! hangzott fel újra, s a szivattyú öntötte is a vizet teljes félóraig. A füstgomoly pedig mindig gyengébben tört elő, a poklok tornácának lehellete mindig gyengébben adta léleketét, míg a sok vizsugártól el nem fuladt. Alig szabadult meg a pincze, a hatóság hőzegei is megjelentek, hogy constatálják mi égett.

Papir és rongy!

mában. Eszembe jutott a lezajlott mult idő minden örömeivel és bánatával, könyvével és mosolyával. Megjelent lelki szemem előtt a tündér szépségű fiatal leányka, szívében egy világot átölelő boldog reménységgel!... Milyen vidám volt még akkor! Dalával, kacajával visszhangra hívta a természetet!...

Aztán láttam elborulni azt a gyönyörű homlokot, elsápadni a rózsás arcot, vonaglni a pici ajkakat s megfagyni rajtok a mosolyt.

Aztán láttam kiterítve az imádásig szeretett völegényt abban a szobában, melyből esküvőre akart indulni a nászmenet. Hallottam a tébolyító sikoltást, utána a tompa zuhanást, mikor a menyasszony oda omlott — párbajban elesett kedvese koporsójára.

Oh, ezek iszonyatos órák voltak!

És most — két év után — ott láttam ismét magam előtt azt a leánykát összetört alakjával, vonagló szívével, melyből kihalt az öröm, elszállt a világot átölelő boldog reménység!

Észrevettem, hogy reszket a hidegtől.

— Malvin, — szóltam hozzá szeliden, — kegyed fázik, ha ellenére nem lesz, haza kísérem.

— Nem fázom, — suttagá halkan, — csak izgatott vagyok,

— Izgatott? ... És miért? ...

Megütődve nézett reám.

— Ön nem tudja? — kérdé nagymérvű csodálkozással.

Szinte zavarba jöttem erre a különös kérdésre s hebegve válaszolám:

— Megvallom ... kedves Malvin ...

De nem mondhattam tovább, mert jobb tenyerével befogta szájamat.

A közelben levő fa épségben maradt! — Valóságos csoda, de a tűz gyorsan lett localisálva. Nem tulajdoníthatjuk ezt másnak, mint a gyors fellépésnek, mit lehetővé tett, hogy a gyanus füstgomoly feltörését egy kis fiúcska véletlenül észrevette, természetes ösztöne által vezetve a dolgot Löffkovic Lipót kereskedőnek, kinek a pincze felett üzlete van, jelentette, ki viszont sietve adta tudtára a hatóságnak a veszedelmet. Minden tényező kedvezően játszott együvé. Állítólag cselédek vigyázatlanságából, gyertya lángja gyújtotta meg a papirt. A cselédek vizes lepedővel igyekeztek is elfojtani a tüzet, de hasztalan. A vizes lepedők is hozzájárultak, hogy a figyelmet a veszélyre felébresszék.

A tűzoltóság ezen alkalmi szereplésével egybefüggőleg el nem zárkozhatunk annak kijelentésétől, hogy nem helyeselhetjük, hogy egy olyan fontos állás, mint a tűzoltó főparancsnoki, nem nyer végleges betöltést.

Válasszák meg véglegesen a jelenlegi helyettes-főparancsnokot, vagy ha ő ezen állást elfogadni vonakodik, nincs más hátra, mint más valaki után nézni. A tűzoltóság intézménye oly fontos, hogy a legjobb ideiglenes jellegű vezetés mellett is a tűzoltói rendszer összes igényei ki nem elégíthetők.

Arra kell törekedni itt is, mint mindenütt, hogy a tűzoltóság emberbaráti jelentősége a nagy közönséggel megkedveltessék, s csak egy pár jó példa kell, hogy a társadalom minden hasznos, s e célra alkalmas embere erőinek ezen egyesület körében leendő érvényesítésére rászánja magát.

S ha ez meg lesz, találni fognak elég számú intéző, s ez egyesület felvirágoztatására ható egyéniséget is.

HIREK.

Tiszteletteljesen felkérjük m. t. olvasóinkat, sziveskedjenek lapunkra előfizetni, illetőleg előfizetéseiket megújítani, s esetleg hátralékaikat meg e hét folyamán beküldeni. Előfizetési feltételek: Egész évre 5 frt, fél-évre 2 frt 50 kr. Hivatalok, községek, községi jegyzők és tanítók részére egész évre 3 frt. Az előfizetések legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők.

— **Törvényszéki vizsgáló bírák.** A m. kir. igazságügyminiszter a rimaszombati kir. törvényszékhez vizsgálóbíróvá Vozáry György, helyettesévé Altdorffer István törvényszéki bírót nevezte ki.

— **Katonai előléptetések.** A novemberi előléptetésben megyénk több fia is részesült. Báthory László honvédhadnagy a szegedi 5-ik honvéd gyalogezredhez főhadnaggyá lett előléptetve. A tartalékosok közül Pelsüzi Hámos László a besztercebányai 16-ik honvéd gyalogezredhez hadnaggyá, Perjéssy Mihály a verseczi 7. Piacsek Rezső a trencsényi 15. sz. honvéd gyalogezredhez főhadnaggyá neveztetett ki.

— **Papszász Gyula** tanárjelöltet a helybeli egy. prot. gymnasiumnak az R. Vozáry Gyula távozása folytán megüresedett tanszékébe az igazgató-választmány felterjesztésére, a vallás- és közoktatásügyi miniszter helyettes-tanárnak ki-nevezte.

— **Kinevezés.** A törvényszék-elnöke Schönleitner Károly s Simko Endre tanárokat kinevezte írásszakértőknek. Az esküt 29-én tették le.

— **Számtiszti kinevezés.** A belügyminiszterium a megyebizottsági közgyűlés felterjesztése folytán a megyéhez intézett leiratában jóváhagyta a kérelmezett számtiszti állás rendszerezését, mely állásra a mostani közgyűlésen a már előbb ideiglenesen alkalmazott Rónay Gyula központi díjnokot nevezte ki Hámos László főispán.

— **Elismerés.** A megyei közkórház bizottságának f. hó 17-én tartott üléséről pótlólag hozzuk, hogy a bizottság dr. Kármán Aladár Ernő, városunk derék fiatal orvosának dr. Marikovsky István 8 hónapi buzgó helyettesítéseért elismerést szavazott s erről külön jegyzőkönyvi kivonatban is értesítette.

— **Eljegyzés.** Löcherer Janka kisasszonyt, néhai Löcherer Tamás járásbíró derék és művelt leányát e napokban jegyezte el Urbán Ferencz, a s.-ujhelyi járás t. főszolgabírája. Boldogságot kívánunk frigyökre!

— **Esküvő.** F. hó 26-án d. e. 1/2 10 órakor esküdött örök hűséget a ref. templomban Batta János földbirtokos Hennyey Margit kisasszonynak, Hennyey Kálmán művelt és bájos leányának. Tartós boldogságot kívánunk!

— **Hymen.** Hertskó Zsigmond, Hertsko Bertalan órás és ékszerész üzletvezetője eljegyezte Löwinger Dávidmiskolczi polgár leányát Löwinger Rózát.

— **Színészek versengése Rimaszombatért.** Ezt nem hittük volna, hogy bekövetkezzék. Ed-dig Rimaszombat versengett a színészekért — hiába, — most megfordult a szerep. Rövid egymásutánban kaptak concessiot Miskolczi, Kárpáthy s legutóbb Báthosy, ki Jászberényben szerepel. S most értesítést veszünk Kárpáthytól, hogy nov. 2-án itt lesz, Báthosy pedig azzal biztat, hogy nov. közepe táján jön. Bár csak egyik itt volna már, s sikerrel játszanék.

— **Dobsináról** írják nekünk, hogy az állam által felállított új polgári fiúiskola már élete második hónapjában is megmutatja azt, hogy életképes. Az I. és II. osztálynak (ezek az idén egyszerre nyitak meg) 72 növendéke van. Igaz, hogy egy kipróbált férfi áll az intézet élén, a ki már N.-Röczen megmutatta azt, miként lehet egy elgyengült, csaknem haldokló betegből izmos athlétát nevelni. A város áldozatkész előjárósága most foglalkozik az államnak építendő iskola tervével. Adja Isten, hogy a kérdés úgy oldassék meg, hogy az utánunk következő nemzedék áldja az alkotókat.

— **Pénzbevéltás.** A régi arany- és ezüst-pénzek ez év decz. haváig lesznek forgalomban, s a jelzett ideig pénzürtékek erejéig a m. kir. adóhivataloknál beváltak, míg a jövő évben beváltott pénzeknél 30 százalékos levonás történik, illetőleg csak arany, vagy ezüst értékük térítettik meg. Ezzel egyidejűleg érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy már eddig is felvidéki lakosaink által nem várt, rendkívüli nagy mennyiségű arany- és ezüst-pénzek váltattak be; köztük: orosz, német, olasz, bajor, francia, amerikai, görög s más nemzetiségű pénznemek kerültek elő a ládafiókból, jelölül, hogy a házaló kereskedést felvidéki lakosaink régóta, sokfelé, s nem hiába üzik.

— **Az új aranykoronák** városunkba megérkeztek. Legelőször a „Takarékpénztár“-ba köszöntött be, gondolva, hogy ott talál legkényelmesebb otthonra. A művészi veretű 20 koronás igen szép pénz, s előreláthatólag kedves dolog lesz mentül többet birni belőle.

— **Ritka természeti jelenség.** Fischer Károly mérnök, vármegyénk általánosan ismert Károly bácsija gerliczei kertjében egy labda-rózsa, speciális tavaszi virág, most, késő őszei kivirított. A meglepő természeti tüneményt a ki megakarja nézni, szerkesztőségünkben megtekintheti.

— **Szerencsétlen esés.** Basa István tornaljai lakos, fiatal legény, a mint folyó hó 20-án a rimaszombati vásárra jött, a bátkai fenyvesnél a makkoltató kondás kutyáitól a lova megijedt és elragadt, s ő oly szerencsétlenül esett le a szekérről, hogy feje összezúzódott s most élethalál közt lebeg.

— **Tűzfecskendők próbája.** Említettük lapunkban, hogy a községek részére megrendelt fecskendőkből Seltenhofer és fiai, soproni gyáros cég 16 drbot már elküldött s azok máig a vármegyeház udvarán vannak elhelyezve. A 6 drb 80 cm. hengerátmérőjű négykerekű kocsi-fecskendő — Szentkirály, Raás, Sánkfala, Füge, Felsővály Gergelyfala és Héth részére, — a többi 10 drb pedig kisebb kétkerekű targonca-fecskendő Levárt, Sajó-Keszi, Otrokocs, Aggtelek, Melléte, Sajó-Lenke, Trizs, Recske, Lökősháza és Zsór községek részére. Mivel az illető községeknek ezen tűzoltó-fecskendők csak a megajándékos próbák eredményének bizottsági elbírálása után lesznek átadandók, a kipróbálási határidőül az alispáni hivatal által f. hó 31-ik napjának délelőtti 9 órája tüzetett ki Rimaszombat város főterén. E próbára ugy az érdekelt községek előjárósága, mint a fecskendők beszerzésére kiküldött biztosok meghívotnak. Ezuttal megjegyezzük, hogy e napokban ismét 8 drb négykerekű tűzfecskendőt fog ide szállítani a fentemlített soproni iparos cég.

— **Kántor választás.** Ma egy hete történt meg a rimaszombati ág. ev. kántori állomás betöltése. Említettük már, hogy a bizottság a 9 pályázó közül három jelölt ki választásra a hitközségnek, a 3 közül azonban Zsák Endre nyíregyházi kántor a választás előtt a jelöltségtől — visszalépett. A megmaradt két jelölt közül, ugy látszott, hogy Becht József rácz-kozári kántor a rimaszombatiak többségének volt jelöltje, míg Tamásfala Kapi Gyula zurányi kántor mellett tömörült. A választás az ág. ev. templomban d. u. 1 órakor ért véget, mikorra is a Kapi Gyula

pártja 10 szótöbbséggel Kapi Gyulát választotta meg a rimaszombati ág. ev. egyház kántorának. Öszinte örömmel üdvözöljük városunkban.

— **Furcsa bizonyítvány.** Szórol-szóra a következő bizonyítványt állította ki a napokban egy uri ember távozó cselédjének: „Elbocsátási bizonyítvány, mely szerint alólírott hitelesen bizonyítom, hogy N. N. szolgáló-leány kitöltött nálam egy évet 11 hónap hiával; — s ezen idő alatt a hanyagságban szorgalmas — a kapu előtti ácsorgásban fáradhatlan, — a lustaságban ügyes, — pletykázásban nyájas, — a kocsisom és a tüzerek iránt hűséges volt. Datum . . . N. N.

— **Minta törvénybíró.** Özv. Szilágyi Jánosné egyházaskénti földbirtokosnő udvaráról egyre veszték a gazdasági szerszámok, s utóbb 1 köből rozsis. A gyanu a birtokos nő kocsitára, Lázár Jánosra esett, ki már az előbbi évben is megtisztította a padlást az oda rakott kukoriczától. A kocsis eleinte tagadott, de később bevallotta tettét s azt is, hogy az ellopott rozst Szabó Menyhért törvénybíróval rejtette el. A kitűnő törvénybíró tagadta tettét, de az arra czirkáló esendőrös nem igen volt hajlandó ártatlanságában hinni, s azért nyomban fel is jelentette a rimaszécsi járás főszolgabírájának.

— **Furcsa hirdetés.** Egyik amerikai lapban a következő hirdetést olvassuk: Kocsik lakadalmakra. Alulírott tisztelettel hozza a magyarság tudomására, hogy lakodalmak és egyéb alkalmakkor finom kiállítású kocsikat kölcsönöz ki. Wagner S. kath. temetés-rendező.

— **Múlt hó 12-ére** rendezett agárverseny zord idő és esőzések következtében elmaradt. Helyette a versenyt folyó hó 29-én tartották meg nagy sikerrel, melyről részletes tudósítást jövő számunkban hozunk.

A p r ó s á g o k.

I.

A szomorú emlékü Bach-korszakban Percz Pál volt a r.-szécsi ref. pap. A forradalmat mint közkatona szolgálta végig. A harcban vitéz, mint pap kiváló szónok, s mint társadalmi ember mindenki által szeretett volt, kivált elmés ötleteiért. A r.-szécsi főszolgabíró azonban sehogy sem szenvedhette a nyakas kalvinista papot s minden alkalmat felhasználó boszantására, hogy így talán sikerül vele olyat tétetni, vagy mondatni, a mi abban az időben könnyen vesztít okozhatta az embernek.

Történt egy alkalommal, hogy Losonczy Ábrahám susai földbirtokos valami ünnepséget adott, a mire a többek közt a főszolgabíró is, meg Percz is hivatalosok voltak.

A társaság Perczen kívül már együtt volt, s a folyosón beszélgettek, a mikor a katonaszerkesztői pap az udvarra hajtat pompás két sárga lovával.

Nem is késik a főszolgabíró eléállani gnyoros észrevételével.

Szent atyám! Nem illik ám papnak ilyen tüzes verű paripákon kocsizni, hát nem tudja a bibliából, hogy Jézus is számárháton járt, mért nem követi példáját?!

Követném, tekintetes főszolgabíró ur — felelé S. alázattal — de teljes lehetetlen, Krisztus urunknak könnyű dolga volt, itt is, amott is könnyed szerrel kaphatott egy-egy vehét — de most aranyért sem kapni egyet, mert mind meg tették — kit esküdtnék, kit szolgabírónak.

II.

Rási ur sok esztendőn által plántálta a tudományt Raás község csemetéibe, s hirdette az urnak igéit a buzgó híveknek; lévén ő egy személyben pap is, tanító is.

E kettős tisztségben nagy volt az ő tisztelete a hívek előtt, s mikor jobb ekléziába hivatván, elbucszott: az egész falu népe sirvariva kísérte a határig.

Harmadnapra az elválás után hiro futamodik a faluban, hogy vissza jött a „Bundás“, a rekt'ram kutyája!

Nosza, összecsesdült az egész falu, czirogatják, simogatják, étetik, itatják, a hogy csak tőlük telt, mindenki által saját vendégének tekintetvén.

Nem sok idő múlva ellátogat volt hivei közé maga Rási ur is.

Összegyűlnek a falu előljárói, — apraja' nagyja, s minden módon igyekeznek kimutatni ragaszkodásukat. Maga az öreg kúrator viszi a szót, s elérzékenyedett hangon mondja, hogy: De kedves tiszteletes rekt'ram vissza jött ám harmadnapra a Bundás is, a kigyelmed kutyája!

Ugyan már mér' nem verték vissza a haszontalan dögöt kigyelmedek?

Ugyan má hogy tehettük vóna azt, hisz olybá vettük, mintha kigyelmed saját maga lett vóna?!

„Cicéri borsó.“

Gömörmege közgazdasági állapota.

Előttünk fekszik a miskolci kereskedelmi és iparkamarának kereskedelmi minsterhez Borsod-, Gömör-Kishont- és Heves-vármegyéknek 1891. évi közgazdasági viszonyairól szóló 79 oldalra terjedő vaskos kötetet kiadó jelentése.

Olyannyira hű tükrét adja ez megyénk közgazdasági viszonyainak, hogy a közérdeknek vélnünk hasznos szolgálatot tenni, midőn azt, amennyire egy lap kerete engedi, ösmertetjük.

A nagyérdmük jelentés a kamara közgazdasági viszonyainak általános ismertetése után áttér a részletekre.

A mezőgazdasági termények tekintetében a termés úgy minőség, mint mennyiség tekintetében a tengeri kivételével, melynek a sok esőzés kedvezett, csak közepesnek mondható, s mégis jó árak mellett keltek a termények, ennek oka a külföldi rosz termésében, az orosz éhínségben s az orosz kormány által e folytán kiadott kiviteli tilalomban keresendő.

Gömörmegeben métermázsákban számítva, 257.887 buza, 111.147 rozs, 69.232 árpa, 115.572 zab, 280 repce, 54.485 tengeri, 7.053 hüvelyes, 145.710 burgonya; cukorrépa Putnokon 12.215, Tornallyán 54.516 mm. adatott fel.

Maguk a termelési terület, módok s fajok nem igen változtak, pedig e téren sokat lehetne tenni. Sőt örömmel constatáljuk, hogy a jelentés ugyanazon elvet állítja fel, mint a melyet mi is a „Gömör” 26-ik számában kifejezésre juttattunk; egy egész megye területére kiterjedő gazdasági egyesület — így szól a jelentés — helyesen tenné, ha a különböző vidéki szükségletekhez képest helyi egyesületeket alkotna, a mely a kis gazdát nagyobb figyelembe részesitené. A kis gazda népünk ezen fontos elemere általában kiváló gondot tartunk fordítandónak, kivált, midőn kedvezőbb gazdasági eredmény önbizalmát fokozván, ujtásokra, tanulásokra fogékonyabb.

A kedvezőbb eredmények egyébként így is meg volt az eredménye, mert fejlődés mutatkozik a gazdasági rendszerben, emelkedik a föld értéke, s a gazda hitele. A föld értékének emelkedése ez újabb tervbe vett s létesítendő vasutvonalak által fokozódni fog. A birtokhitel feltüntetésére szolgáljanak a következő adatok: Szerződéses által volt ingatlan forgalom 1.133.908 frt, végrehajtás által 144.834 frt, haláleset következtében 668.459 frt értékű. Dologi terhek kerültek az ingatlanokra 1.180.944 frt, megszűnt ellenben 956.847 frt teher.

Gabona-üzletünk meglehetősen jélénk volt. Ennek illusztrálására szolgáljon, hogy métermázsában véve feladatott a vasuton Rimaszombatban buzában 18.550, rozsan 1.885, árpában 254, zabban 437, tengeriben 4287. Rozsnyón buza 342, rozs 2049, árpa 451, zab 170, tengeri 57. Pelsüczön buza 1.778, rozs 0, árpa 111, zab 0, tengeri 0. Tornallyán buza 78.646, rozs 54.806, árpa 52.784, zab 52.024, tengeri 51.789. Putnok buza 61.718, rozs 2.399, árpa 1.531, zab 596, tengeri 2.130.

A gabona-üzletek fokozására hatott a német gabonavamon történt leszállítása is.

A gabona-kereskedés terén azonban egy szomorú jelenség is mutatkozik, hogy ma már gabonai tőzsdei spekulációkba fogni annyira elterjedté lett, hogy vérmes remények által vezetettve, olyanok is üzik, kik hozzá nem értenek, a világpiac iránt tájékozva nincsenek, s legtöbbször romlásba rohannak bele.

A dohánytermelés tekintetében a legfőbb panasz, hogy a kormány nagyon sok termelési engedélyt megvont, a mi főképp a kis termelőkre hátrányos. A kamara ezen körülményt különösen is ajánlja a minster figyelmébe. — A termelés eredménye: 289.771 métermázsas. Az engedélyezett községek száma: 13; a termelők száma 148; a beültetett terület 1198 négyszögöl, egy hold átlagos jövedelme: 110 frt 94 kr.

Kender és len termelésünk s az ezzel összefüggő házi ipar pusztulóban van. A vasuti forgalom tárgyát is alig képezi, egyedül Rimaszombatban adatott fel 311 mm. „kender, len s kőc” czimen.

Mezei s kerti veteményekből sem igen kerül valami a nagy forgalomba, pedig mindezek nemzetjövédelmet szaporító eszközök.

Bortermelés szomorú képet nyújt, mert a mit meghagyott a phylloxera, elvitte a peronospora viticola.

A szőlők újja alakítása is alig észrevehető, pedig a kormány jóakaratot mutat, mert a szőlővesszőket ingyen osztja ki.

Gyümölcs- és szőlő-kereskedésünk nincs, — sőt vidékünk egy része más vidé-

kekről veszi be szükségletét. E téren már mi is kifejtettük nézetünket s csak constatálhatjuk, hogy eszméink egésszágességeknek bizonyulnak e kamarai jelentés szerint is, mert ez is sokat vár e faktoroktól. Hangsúlyozza egyébként a kamarai jelentés is, hogy egyedül a nép oktatása által remélhető itt is haladás.

Állat-kereskedést magas árak és szilárd irányzat jellemzik.

A járványok által provocált külföldi zárlat s nem kellő termelés idéték elől.

Nagy hiány, hogy hizlaló telepeink nincsenek. Ez is jövőt ígérő tér volna.

Lótenyésztés fejlődésben, bár exportra még mindig nem termelünk; de szomorú helyzetben van a juhtenyésztés, lehet, hogy a gyapju-árak kedvezőtlen állása, s a francia piacok korlátozása teszi ezt.

A baromfi-tenyésztés magasabb gazdasági szempontból teljesen ismeretlen, még vidéki vendéglők is baromfit Ausztriából szállítanak — Magyarországra.

S e helyen elismerésre méltóan kell megemlékeznünk, hogy ezen jelentés óta megyénkben is megindult a mozgalom ezen fontos termelési ág tekintetében. Olyan buzgó s szakszerű törekvés, milyent e téren Palm Nándor, Draskóczy László, Illés Gyula s mások kifejtettek ezen fontos ügy iránt meg fogja hozni az érdeklődést s ennek révén a fejlődést s sikert.

A sertéshizlalás egyedül a makkon való hizlalásra szorítkozik, nincsenek hizlaló telepeink s így hentesiparunk sem.

Nem nyernek honosítást a külföldi fejlett hus- és zsirsértések.

Az állatforgalmat következő adatok mutatják: Rimaszombatban feladatott a vasutra 126 ló, 1, 368 szarvasmarha, 16 sertés, 687 juh, 9 szárnyas, Rozsnyón 24 ló, 48 szarvasmarha, juh 10, apró marha 0. Tiszolozon ló 49, szarvasmarha 358, sertés 145, juh 13, Putnokon ló 0, szarvasmarha 787, sertés 346, juh 292.

Ezek a számok azonban szerénységükkel sok biztatást követelnek a marha-tenyésztés terén.

Az állati termények közt fontosabbak a nyersbőr, gyapju, szalonna, zsír, méz s viasz.

Nyersbőr-kereskedésünk nem nagy terjedelmű, mert nagy, nyers bőrt szükségül ipartelepeink nincsenek. A régi rozsnyói Markó-féle telep majd hogy magában áll megyénkben.

Gyapju-termelés, mint már jelezve volt, hanyatlóban van.

A szalonna-termelés saját szükségletünket sem képes fedezni; ugyanez áll a disznózsirra s fagygyura nézve is.

Iparszerű tej-termelésünk nincs, éppúgy kezdetleges méz s viasz-termelésünk.

Sokkal kedvezőbb képet nyújt már a fakereskedés, hol slipperek s tűzifa játszá a főszerepet.

Dongafa a bodnár-ipár hanyatlásával kevesebb kerül forgalomba. Épületsz haszonfa métermázsákban feladatott vasutra Rimaszombatban 5.187, Rozsnyón 40.987, Dobsinán 164—184, Pelsüczön 50.028, Putnokon 7.053, Rimabánya 69.929, Tiszolozon 137.539, Tornallyán 69.664.

Tűzifa vasuti forgalmi adatok szerint mmázsában számítva: Rimaszombatban 22.985, Rozsnyón 4.755, Putnokon 22.900, Rimabányán 1.221.

Faszénre a legnagyobb forgalmi állomások: Rimabánya, Tornallya. Fakéreg forgalomba jött Rimaszombati állomáson 2.242. Rozsnyón 1.520, Dobsinán 4.979. Pelsüczön 21.344. Putnokon 3.743. Tiszolozon 9.048. Tornallyán 83.480 m. m.

A mezőgazdaság forgalma tekintetében felhozott ezen adatok nemcsak a megyei közgazdaságunk állapotára vetnek világosságot, de a termelőknél tájékozást adhatnak, mily termelési ágak hagyatvák el, s melyek felkarolása által járhatnak biztos újabb jövedelmi forrásokhoz.

A jelentés ezután az ipar terére lép, s a bányászattal kezdi. Főtermék a vasérc.

A rimamurány-salgótarjáni vasmű-részvénytársaság vashegyi s rákosi telepén 952.344 m. m. vasércet termelt 300.000 frt értékben.

Dobsina város a tulajdonát képező Langenberg hegyen 25475 frt értékű vaspátot s vasfrissítő salakot termelt. Dobsinánál húzódik azonkívül a vasforgalom egy nagy része, s csak a langenbergi kocsiuton 400.000 m. m. vas fordul meg. Minthogy pedig ez az utrendkívül meredek, kívánatos annak áthelyezése.

Fülöp Coburg herceg dobsinai bánya-felügyelősége 27.500 frt értékű érc-termelést mutat ki.

Megyénk összes vasérc termelése 2 1/2 millió, a vaskovandé 0.6 millió métermázsára rug.

A legnagyobb quantumot ebből Likér 500.000 métermázsával 2.000.000 frt értékben adja. Nyustya vastermelése 44.165 m. m. 177.000 frt értékben, Kiskora Rudna 84.110 m. m. 336.440 frt értékben, gróf Andrássy Géza 305.704 m. m. nyers vasak 1.220.000 frt érték-

Berzété 19516 m. m. a m. kir. kincstár tiszolozon 141.859. métermázsát termel.

Ezen rengeteg vasmennyiség egy jó része iparszerű, feldolgozást a diósgyőri vas- és acélgégyárban, az ózdi henger-nádasdi lemezgyárban, a Heinzelmann-féle chisnyovizi s a Coburg-féle pohorellai rud- és lemezgyárban nyer. — Ezen utóbbi gyárak, ha mind nem is fekszenek a megyében, mégis mert működésük egybefügg a megyei nyersvasat termelő gyárakkal, kiemelni jónak látjuk; ép úgy azon körülményt is, hogy a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaságnál a miskolci kamara területén, (tehát maga Salgó-Tarján nem számítatik) a munkások s tiszték keresete 1.320.936 frt, a társaság összes gyárainak vastermelése 10.171.000 frt.

A jelentés a továbbiakban constatálja, hogy gépgyártásunk nincsen. Ezen nagy hiányt mindenesetre érzi is úgy mezőgazdaságunk, mint iparunk, s mi, a magunk részéről addig is, míg ezen ipar a nyújtott állami kedvezmények mellett meghonosittatik, kívánatosnak tartjuk, hogy egy gépcsarnok teremessék meg a kár magánvállalat, akár részvénytársaság útján. A gépcsarnok a nagy gyárak után volna felszerelendő. S megvagyunk győződve, hogy a vállalat a befektetett tőkének jól kamatozna.

Az agyagipar terén a murányi s rozsnyói kőedény-gyárak tűnnek ki, a téglagyártás pedig Felső-Zsaluzsányban üzetik legjobban.

Az elért eredmény azonban csak kezdetnek elég, mert úgy a kőanyag, mint agyag óriási ipartelepek létesítését teszi lehetővé.

A téglagyártás terén kitüntetve lettek: Barbarik Márton, Bahery János, Baksa György, Slanina János.

Az üvegiparról szólva, Kokován gróf Forgáchék által tábla üveggyár létesített. Egy légszesz kemencével s belganyujtással már is fel van szerelve. Egy második légszesz kemence felállítása foganatba van. Évi termelés 50 waggon tábla üveg.

Az Ujantál völgyön az egyesült magyarhoni üveggyár részvénytársaság 4 kemencével 297.240 frt értékű csiszolt, festett, préselt, fúvott üveget gyártott.

Szállit Belgiumba, Romániába, Törökbirodalomba, sőt Amerikába is.

Az ó-antálvölgyi gróf Forgách-féle üveggyár évente 30 waggon üvegtáblát szállít.

Nagy hátránya e vállalatnak, hogy vicinalis vasuttal nem bírnak, s drága szállítással kell küzködniök. S bár vasutak létesítése itt nagyon bajos, szükséges volna iparvágányok építése.

Faipar terén az első Gömöri műfa ipartársulat Pelsüczön s a gróf Forgách-féle fagyapot-gyár fejt ki nagyobb szabású tevékenységet.

Az utóbbi 2400 kméter fát dolgozott fel, 6000 qu. fagyapotot, 1.300.000 drb esernyő-pálcát, 100 km. padlódeszkát.

A börgyártás terén Markó József felszázados czég excellál, 70 munkással dolgozik. A temesvári kiállításon ezüst érmet nyert.

Papirgyártás terén az első magyar papiripar-részvénytársaság gyárjai a versenyképesség legmagasabb fokán állnak. Előállított 2.219.700 kg. papirt, 665.910 frt értékben. Tiszolozon a Gyürky-féle papirgyár 1400 qu. papirt termelt.

Malomipar az 1891-ben nem a legkedvezőbbben zárult, főképp a kivitelre dolgozó malmoknál, mert a kivitel lanyhább volt. A külföldön keletkező nagy malmok cankurrenciát kezdenek az Európában a legmagasabb fokán álló magyar malmokkal.

Fel is hívja a jelentés a kormány figyelmét. A gróf Serényi-féle putnoki malom a Sajó vizével dolgozva 51.000 q. árut őrlött. Schlosser-féle berzétéi malom 18.873 m. m. lisztet és darát termelt, a Dickmann-féle rimaszombati malom 14.000 mm. buzát és rozst őrlött fel.

Kisebb gőzmalmok vannak a megye területén: Felső-Balagon, Almágyon, Sörögen, Simonyiiban, Alsó-Hangonyon.

Cukor, szesz, vegyszeti közbe buzakeményítő, szövő, kárpitos ruházati nagyiparunk nincs, sőt e téren a kis ipar is csak egyes ágakban van képviselve.

Az érdekes jelentés ezzel a mezőgazdasági s nagy ipari részt befejezi.

Látjuk belőle azt, a mi megvan, s a mi nincs, de lehetne. A tőke sokféle hasznos értékesítésére nyílnék itt alkalom, s megyénk culturalis gazdasági fejlődése érdekében kívánjuk is, hogy a vállalkozási szellem ne hagyja sokáig a sok hasznos nyújtó termelési ágakat parlagon heverni.

A jelentésnek a kisiparra, kereskedelemre, kereskedelmi és iparszakoktatásra, közlekedés-ügyre, törvényhozás, jogszolgáltatás, közigazgatás, adó és illetékügyekre vonatkozó részét jövő számban közöljük.

§.

Vármegyei ügykezelés vázlata.

Folyó évi szeptember hó 27, 28, és 29. napjain eszközöltetett a vármegye központi székházán levő alispáni, árvaszéki, megyei főpénztári és főszámvevői hivatalok ügymeneteinek és pénzkezeléseinek megvizsgálása a f. évi január hó 1-től szeptember hó 1-ig tartó időtartamról.

A vizsgálat eredményéről következő, biztos tudomásból vett adatokkal számolhatunk be.

A közigazgatási alispáni iktatói, kiadó, mutató és scontró (őrnaplók) könyvek vizsgálatánál kitűnt, hogy az iktató és kiadó, könyv egymással egyeznek, de sok esetben hiányos a könyvvezetés; — a mutató könyv rendszeren vezetettik és lépést tart az aktákkal; 3 db. mutató-könyv vezetettik; rendes scontrális könyvek vezetettik; referensnek külön termonja (kiosztási napló) van, melybe a kiosztott ügyek átvétele és elintézése jegyzetlik be.

Az iroda az elintézett ügydarabok letisztázásánál hátralékban van és a referensek által elvégzett ügydarabok csak 14—16 nap múlva kerülnek letisztázásra. — Ennek pedig oka az irodai személyzet csekély számában keresendő, — A mennyiben az egy év alatt 24000-nél több ügydarab elintézése a közigazgatási irodában csak egy iktató, 1 kiadó, 1 lajstromozó és 4 díjnok van alkalmazva. — Ezen anomál helyzetet segitendő, az alispán folyó október hóban egy ideiglenes díjnok alkalmazásával kívánt segiteni.

Szeptember hó 1-ig beérkezett 17130 ügydarab, ebből elintéztetett ez ideig 16842, hátralékban maradt 288. Az egyes referensek kielégítő ügybuzgalmat fejtettek ki, a kiadó hivatal példás rendben találtatott.

A marhalevél ügykezelés szigorú pontossággal vezetettik; szept. 1-ig 31166 db. lett kiadva.

A vármegyei főpénztárnok 13-féle pénzt kezel. 1 közigazgatási letéti, 2 megyei házipénztári, 3. m. utadó alap, 4. m. gyógyalap. 5. m. törvényalap, 6. m. házitartalékalap, 7. m. katona-beszállásolási alap, 8. m. inség-alap, 9. m. nemzeti alap, 10. m. birsági alap, 11. m. kórházi, 12. m. tisztii nyugdíj, 13. m. ipariskolai pénzeket.

A pénztárak megvizsgálásánál az egyes pénzkezelési naplók és főkönyvek hiány- és felesleg nélkül meglevőknek találtattak, ugyszintén az árvapénztárban letéteményezet, árvák tulajdonát képező értékek, valamint a megyei házipénztárban őrzött vármegyei egyes alapok tulajdonát képező értékpapírok és takarékpénztári könyveket rendben és hiány nélkül találta a vizsgálat.

Rendszeren és pontosan vezeti vármegyei ellenőr is a rábizott 1. megyei pénztári naplót, 2. házi pénztári, 3. betegápolási alapot ellenőrző, 4. gyógyalap pótdó, 5. tisztii nyugdíjalap és 6. házi pénztári előleg nyilvántartási főkönyveket.

A főszámvevői hivatal ügybuzgalmát elegendőképp dicséri azon körülmény, hogy a beérkezett 4787 ügydarabból szept. 1-eig elenyésző csekély 62 db. maradt hátralékban.

Scontró-könyvet ez időszert nem vezetnek, a mennyiben a scontró az alispáni hivatalnál van bevezetve, a scontro-előírás mutató-könyvvezetése helyett pedig az ügydarabok külön-külön szekrényben tartatnak nyilván; — és pedig külön: 1. a községi költségvetési, számadási és községi szegény-alapokat illető ügyek, 2. a kórházi-ügyek, 3. vármegyei uti- és pótdókönyvek, 4. az árvagyámi számadások. A gyógyalap nyilvántartási jegyzőkönyvet minden év végén megvizsgálja a számvizsgáló bizottság.

Az 1891 és 92. évre kivetett 190,427 frt 32 kr., utadóból csak 107,355 frt 88 kr. folyt he s hátralékban maradt 83,334 frt 66 kr. — Hogy az utadó-kezelés és behajtás jövőre sikeresebben eszközölthessék, f. évi augusztus hó óta egy rendszeresített szám-tiszt kezeli kizárólag az uti-ügyeket.

Vármegyei árvaszéki hivatal iktató, mutató, pénztári betétnapló, scontró, kiosztási napló-könyvek rendben vezetettik, — azonban a számadásra kötelezett gyámok névjegyzéke felette hiányos, valamint az sincs bevezetve, valjon minden egyes gyám eleget tett-e köteletségének; — miért is a központi gyám utasítva lett, hogy ezen hiányt f. e. decz. 31-ig pótolja.

Az árvák nyilvántartási könyvét községenként külön-külön vezeti a hivatal.

A vármegyei levéltárban elhelyezett iratok év és sorszám szerint csomagolva kellő rendben vannak elhelyezve mutató-könyvekkel az 1849-ik évtől 1861-ik évig terjedő iratok kivételével, melyeknek rendezése csak nagy munka mellett és csak bizottságilag eszközölhető.

A vármegye ügykezelése tehát teljesen helyes és ha talán valami csekélyebb dolgokban kifogásokat tehetnénk is, be kell ismerünk, hogy az esetleges hiányok oka csakis a felszaporodott munka tömegében keresendő, nem pedig a hivatalokban, melyek fáradhatlan ügybuzgalommal igyekeznek megfelelni kötelezéseiknek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Dienes Kálmán Balogfala. Értesülésünket a leghitelesebb forrásból vettük, s így czáfolatát addig, míg az hiteles adatokkal nincs megerősítve, — nem közölhetjük.

FOGORVOSI JELENTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy vasárnap a „Három rózsza“ szállodába megérkezem és 5—6 napig a fogorvosi segély nyújtására itt fogok tartózkodni.

MAYER EDE fogorvos,
dr. Kemény Ignác orvos-társa.

3355. sz. ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati járás főszolgabirójának 1170/I. 92. számú végzése által az ágost. hitvall. egyetemes egyházi legf. törvényszék javára, Vieszt Rudolf ráhói lakos s társa ellen 100 frt, illetve 246 frt tőke- valamint eddigi és ezutáni felmerült költségkövetelés erejéig elrendelt s 1892. évi ápril hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 480 forintba becsült három darab ló és egy darab tehénből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3355/I. 1892. számú kiküldést elrendelő végzés folytán Ráhó közönségében a helyszínén leendő eszközözlésére — 1892. évi november hó 4-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Nyustya, 1892. október 16-án.

Prúnyi Vilmos, sz. bir. kik. végrehajtó.

3355. sz. ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati járás főszolgabirójának 1171/I. 1892. számú végzése által az ágost. hitvall. egyetemes egyházi legfőbb törvényszék javára Daxner István tiszolczi lakos ellen 197 forint tőke, valamint eddigi és ezutáni felmerült költség követelés erejéig elrendelt s 1892. évi április hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 390 forintba becsült három db. tehénből álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3355/I. 892. számú kiküldést elrendelő végzés folytán Tiszolczi községében a helyszínén leendő eszközözlésére 1892. évi november hó 3-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §. értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Nyustya, 1892. okt. 16-án.

Prúnyi Vilmos, sz. kik. végrehajtó.

3355. sz. ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati járás főszolgabirójának 1170/I. 892. számú végzése által az ágost. hitvallásu egyetemes egyházi legfőbb törvényszék javára dr. Daxner Sámuel tiszolczi lakos és társa ellen 100 frt illetve 246 frt tőke, valamint eddigi és ezutáni felmerült költség követelés erejéig elrendelt s 1892. évi április hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 400 forintba becsült 2 db. ökör és 2 db. tehénből álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3355/I. 892. számú kiküldést elrendelő végzés folytán Tiszolczi községében a helyszínén leendő eszközözlésére 1892. évi nov. hó 2-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §. értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Nyustya, 1882 október 16-án.

Prúnyi Vilmos, sz. bir. kik. végrehajtó.

1531. sz. Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyroczei kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kniska András végrehajtatónak Maczurák János és György végrehajtást szenvedő elleni 250 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyroczei kir. járásbiróság) területén lévő Vernár község határában fekvő a Maczurák János, Maczurák György, Maczurák Katalin és Maczurák Mária tulajdonát képező vernári 27 és 42 tjkvben foglalt ingatlanokra az árverést 608 frtban ezennel megállapított kiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi november hó 14-ik napján d. e. 10 órakor Vernáron a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt N.-Röczén, 1892. évi július hó 2-ik napján.

A nagyroczei kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

MOLITORISZ,
kir. járásbíró.

A nagyróczei kir. járásbiróság mint te-
lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a
jolsvai takarékpénztár végrehajthatónak Kle-
mentisz György s neje végrehajtást szenvedő
elleni 650 frt tökekövetelés és járulékaí iránti
végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. tör-
vényszék (a nagyróczei kir. járásbiróság) te-
rületén levő Chisnyó község határában fekvő a
Klementisz György és neje Zsivnák Zsuzsanna
tulajdonát képező chisnyói 79 és 27 tjkönyv-
ben foglalt ingatlanokra az árverést 528 frt-
ban ezennel megállapított kikiáltási árban el-
rendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingat-
lanok az 1892. évi november hó 16-ik nap-
ján délelőtti 10 órakor Chisnyón a község-
házában megtartandó nyilvános árverésen a
megállapított kikiáltási áron alól is eladatni
fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlank becsárának 10%-át vagyis kész-
pénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában
jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi
november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-
ügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óva-
dékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez
letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a
értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elő-
leges elhelyezéséről kiállított szabályszerű el-
ismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyróczen, 1892. évi május hó
30. napján.

A nagyróczei kir. járásbiróság mint te-
lekkönyvi hatóság.

Molitorisz,
kir. járásbíró.

Heks Bertalan

FÜSZER-, CSEMEGE- ÉS LISZT-KERESKEDÉSE

főtér Löfkovics Lipót ur üzlete mellett.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy mai naptól fogva
üzletemet

A FEKETE KUTYÁHOZ CZIMEZTETEM.

Ezuttal bátorodom az alantjegyzett cikkeket b. figyelmébe ajánlani, u. m.:

Francia Cognac, gróf Eszterházy, gróf Keglevich, Cuba Durose és Társa,
Halász-féle 5 csillagos gyógycognac, (honi gyártmány) Ananász, Jamaicai, Cuba, Rum,
Malagascet, mindenféle jó minőségű Likőrök, különféle Tea és teasütemények, olasz
maroni (gesztenye) Zsalmi ugorka, Malaga szőlő, Datolya, Szultán-füge, Hordós-füge,
koszoru-füge, többféle sajtok, mindig friss kapható, Prágai sódar, nyers és főve orosz-
hal, szardínia, Thünhal, rákfark üvegben, angol, francia, kremsi mustár, Liebig-féle
huskivonat, narancs, citrom, cukorkák, legfinomabb csepegtetett méz és többféle
ásványvizek.

Becsés pártfogásukat kérve

maradok tisztelettel:

HEKS BERTALAN,
czim a fekete kutyához.

LÖFKOVICS LIPÓT

NŐI- ÉS FÉRFI-DIVATÁRUHÁZA RIMASZOMBAT.

Bámulatos olcsó árban eladatnak:

NŐI KABÁTOK

őszi és tavaszi bélés nélkül

NŐI KABÁTOK

őszi és tavaszi selyem bélés

NŐI KABÁTOK

vastag kamgarn téli minőség
bélés nélkül

NŐI KABÁTOK

vastag kamgarn téli minőség
selyem bélés

NŐI KABÁTOK

Adria vattirozott serch bélés

NŐI KABÁTOK

Adria vattirozott selyem bélés

NŐI KABÁTOK

kamgarn vattirozott bársony
gallérral

NŐI KABÁTOK

kamgarn vattirozott himzett
gallérral

NŐI KABÁTOK

kamgarn férfi façon bársony
gallérral vagy anélkül

NŐI FELÖLTŐK

minden kivitelben.

GYERMEK és

LEÁNY-KÖPENYEK

MUFFOK és SAPKÁK

Harisnyák, keztyűk.

Jägeringek

és n a d r á g o k.

Boák fehér tibet

szürke drapp vagy bárminő
színekben 3 frt.

KARMANTYUK (MUFFOK)

egy pár száz darab 75 krtól
kezdve.